

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA
MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI**

GULISTON DAVLAT UNIVERSITETI

«Tasdiqlayman»

Rektor _____M.T.Xodjiyev

_____ 08. 2022 yil

«Lotin tili» fanidan o'quv dasturi

Bilim sohasi: 900000– Sog'liqni saqlash va ijtimoiy ta'minot

Ta'lim sohasi: 910000– Sog'liqni saqlash

Ta'lim yo'nalishi: 60910300 –Pediatriya ishi

Fan kodi	O'quv yili 2022/2023	Semestr 1/2	ECTS - Kreditlar 2	
Fan/modulturi Majburiy	Ta'lim tili o'zbek		Haftadagi dars soatlari 2	
1	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Lotin tili	60	60	120

1.O'quv modulining dolzarbligi va oliy ta'limdagi o'rni

Lotin tili va tibbiy terminologiya modulini o'rganish ona tili, rus tili va chet tilini bilishga asoslanadi. Anatomiya, gistologiya, biologiya, umumiy kimyo, farmakologiya modullari terminlarini tushunish va o'zlashtirish uchun kerakli hajmi ushbu modulni o'rganish davomida integratsiyalanadi. Klinik modullarni o'rganish asosida odam a'zolari, turli anatomik hosilalarning, yunon-lotin tilida leksik materiallarni o'zlashtirayotib, termin kompozitlar va termin-diagnozlarni tushunish va nazorat qilishga imkon yaratadi. Lotin tili va tibbiy terminologiya modulini umumkasbiy modullar blokiga kiritilgan kurs hisoblanib, 1-kurslarda o'qitilishi maqsadga muvofiq. Lotin tili va tibbiy terminologiya o'quv moduli sifatida tibbiyot oliygohlari talabalarida umumta'lim va madaniy darajasini oshirishga yo'naltirilgan. Modul dastur O'zbekiston Respublikasi Davlat ta'lim standarti va bakalavriat ta'lim yo'nalishi malaka talablariga asoslangan holda tuzilgan. Mazkur modul dasturi mavzulari tibbiyot oliy ta'lim muassasalarining bakalavriat bosqichining maxsus modullarning dastur mavzulari bilan uzviy bog'liq holda yaratiladi. Ko'rsatilgan standartlar asosida ushbu modul bo'yicha tibbiyot ta'lim muassasalari xususiyatlariga e'tibor bergan holda modul dasturining asosida kalendar-tematik rejalar tuzilishi, yangi adabiyotlar kiritilishi va muntazam ravishda takomillashtirib borilishi maqsadga muvofiqdir.

2.O'quv modulining maqsadi va vazifalari

2.1. Modulning maqsadi - talabalarda ta'lim tarbiya, qonun va qoidalardan hamda didaktik tamoyillaridan kelib chiqib, davolash, professional ta'lim (davolash ishi) fakul'tetlari talabalarining Lotin tili va tibbiy terminologiya modulini asosini o'zlashtirishga, shuningdek bu bilimlarni amaliyotda qo'llash, shakllantirishga va talabalarga tibbiy atamalarni lotin va yunon dubletlarini o'rganish yo'li bilan yunaltirilgan o'z kasbiy mahoratlarini kengaytirish va rivojlantirish, ularning kundalik, ilmiy va kasbga oid sohalarda faoliyat olib borishlarida kommunikativ kompetentsiyalarini shakllantirish.

2.2. Modulning vazifalari:

- talabalarning ko'nikma va malakalarini o'zlashtirgan holda kasbiy ko'nikma va malakalarga ega bo'lishi;
- talabalarning mazkur yo'nalishdagi bilimlarini xalqaro standartlarga muvofiq ravishda egallashini ta'minlash;

- bakalavriyat talabalarini to'g'ri talaffuz qilishga o'rgatish;
- grammatik formalarni tushunish va atamalarning ma'nosini bilish;
- mustaqil ravishda lug'atsiz yoki lug'at bilan anotomik, klinik va farmatsevtik atamalarni tarjima kila olish va tuzishga qaratilgan.

Dastur o'z ichiga nazariy va amaliy bilimlarni kattagina hajmni olgan bo'lib, talabalar tibbiy atamalarni keyingi kurs maxsus modullarida qo'llash, tushunish va tadbir etishda yordam beradi.

1.3. Fandan o'tiladigan mavzular va ular bo'yicha mashg'ulot turlariga ajratilgan soatlarning taqsimoti. (1-semestr)

№	Mavzu	Soatlar		
		Jami	Amaliy mashg'ulot	Mustaqil ta'lim
1	Lotin alifbosi. Unli va undosh harflar.	2	2	
2	Diftong va digraflar. Harf birikmalari. Urg'u qo'yish qoidalari.	2	2	
3	Ot: grammatik kategoryalar, lug'at shakli haqida tushuncha, otlarning turlanishi, rodini aniqlash. Negiz.	6	2	
	*Lotin tili tarixi. Zamonaviy tillarda lotinshunoslik			4
4	Moslasmagan aniqlovchi ishtirokida anatomik terminlar.	2	2	
5	Sifat: grammatik kategoryalar. Lug'at shakli. Sifatlarning 1-2 guruhi.	6	2	
	*Rim sonlari. Rim kalendari			4
6	Murakkab anatomik atamalar strukturasi. Moslashgan aniqlovchi ishtirokida anatomik terminlar.	2	2	
7	Sifat darajalari: Qiyosiy daraja, yasalishi va turlanishi.	6	2	
	*Rim ismlari. Vizantiya tibbiyotida numizmatika			4
8	Orttirma daraja.	2	2	
9	Otlarning 3-turlanishi. Genus masculinum.	7	2	
	*Meditsina va san'at. Tibbiyot emblemalari.			5
10	Genus femininum. Genus neutrum.	2	2	
11	Ot va sifatlarning bosh kelishik qo'shimchalari ko'plikda.	7	2	
	*Tibbiyotda lotin- yunon mifologiyalari. Yunon-lotin epigrammalarida tibbiyot va salomatlik			5

12	Ot va sifatlarning qaratqich kelishik qo'shimchalari ko'plikda.	6	2	
				4
	*Lotin iboralarinin g'ayotimizning barcha jabhalarida tutgan o'rni			
13	Nom. Plural va Gen. Pluralda anatomic terminlar.	2	2	
14	Sonlar: Tartib va sanoq sonlar. Lotin va grek son old qo'shimchalari.	6	2	
	*Talabalar leksikasi			4
15	Anatomik terminalogiya bo'yicha yakuniy mashg'ulot.	2	2	
	ON-1/2			
	1-semestr jami:	60	30	30

(2 semestr)

№	Mavzu	Soatlar		
		Jami	Amaliy mashg'ulot	Mustaqil ta'lim
1	Klinik terminologiyaga kirish. Klinik atamalar yasash usullari. Suffiksatsiya.	2	2	
2	Prefiksatsiya usuli.	2	2	
3	Klinik terminlar yasovchi atama elementlar. A'zo va tana qismlarini ifodalovchi yunon – lotin dubletlari. Ilmni ,fanni, diagnostik usullarni, davolashni, iztirobni, kasalliklarni ifodalovchi yunon atama elementlar.	6	2	
	* Kadimigi Rim faylasuflari, yozuvchilari va shifokorlari. Anatomik iboralarning tarjimasi.			4
4	Yunon– lotin dubletlari. Organlardagi va to'qimalardagi patologik o'zgarishlarni, terapevtik va xirurgik usullarni ifodalovchi yunon atama element.	2	2	
5	Yunon–lotin dubletlari va yakka AElar. To'qimalar, organlar, suyuqliklar, sekretlar, jins xamda yoshni ifodalovchi yunon–lotin dubletlari. Funktsional va patologik xolat xamda jarayonlarni ifodalovchi yakka AElar.	6	2	
	* Rim va Gretsiyada davolashning qadimiy usullari Antik davr tabiblari			4
6	Yunon – lotin dubletlari va yakka AElar. Turli fizik xususiyat, sifat, munosabat va boshka belgilarni ifodalovchi yakka AElar.	2	2	

7	Farmatsevtik terminologiyaga kirish. Dorivor moddalarning trivial nomlari. Tarkibiy qismchalar. Dori shakllari.	6	2	
	* Qadimgi Gretsiya va Rimda jarroxlik usullari Antik davr texnologiyalari			4
8	Farmatsevtik terminlar strukturasi. Farmatsevtik terminlarni va tarkibiy qismchalarni ishlatilishini mustaxkamlash.	2	2	
9	Fe'l va uning grammatik kategoriyalari. Standart retseptura formulirovkalari fe'llar bilan.	7	2	
	* Qadimgi Gretsiyada kosmetologiyani qo'llanishi Zamonaviy kosmetologiya			5
10	Standart retseptura formulirovkalari ko'makchilar bilan. Retsept strukturasi. Retsept yozish qoidalari.	2	2	
11	Tabletka, shamchalar va ko'z pilyonkalarini yozishda tushum kelishigini qo'llanilishi.	7	2	
	* Retsept tarixi Dorivor o'simliklar			5
12	Retsepturada kimyoviy elementlar. Kislotalar.	6	2	
	* Klinik iboralar va atamalar			4
13	Oksidlar. Tuzlar.	2	2	
14	Retseptda asosiy qisqartmalar.	6	2	
	* Stendlar, jadvallar va krossvodlar			4
15	Farmatsevtik terminologiya bo'yicha umumlashtirilgan mashg'ulot.	2	2	
	ON-1/2			
	2-semestr jami:	60	30	30

Izoh: () –belgisi qo'yilgan qatordagi mavzu TMI mavzusi deb hisoblansin.*

II. ASOSIY QISM :

2. Amaliy mashg'ulotlar:

№	Mavzu	Ko'riladigan masalalar	Axborot - uslubiy ta'minot
1	2	3	4
1 semestr			
1	Lotin tili alifbosi. Unli harflar. Y harfining qo'llanilishi Undosh harflar	Lotin alifbosidagi harflarning o'qilishi va yozilishi; unli va undosh harflar, dars jarayonida mavzular bo'yicha talabalarning ko'nikma va malakalarini shakllantirish	1(15-19)b 3(11-12)
2	Diftong va Digraflar. Harf birikmalari.	Lotin tilidagi harf birikmalarining o'qilishi va yozilishi; digraflar va	1 (19-28)b 3(12-13)

	Urg'u qo'yish qoidalar	ularning tallafuzi; dars jarayonida bu mavzular bo'yicha talabalarning ko'nikma va malakalarini shakllantirish	
3	Ot:Grammatik kategoryalar, lug'at shakli haqida tushuncha, otlarning turlanishi, rodini aniqlash. Negiz.	Ot, otlarning rodi, kelishigi, turlanishi, lug'at shakli; I turlanishdagi otlar va ularning kelishik qo'shimchalari bo'yicha ma'lumotlar berish; dars jarayonida bu mavzular bo'yicha talabalarning ko'nikma va malakalarini shakllantirish	1(28-34)b 3(19-20) http://latin-online.ru/sbornik/
4	Moslasmagan aniqlovchi ishtirokida anatomik terminlar.	Aniqlovchilarning shartli tasvirini tuzish; moslasmagan aniqlovchili atamalarining shartli tasvirini tuzish va tarjima qilish; dars jarayonida bu mavzular bo'yicha talabalarning ko'nikma va malakalarini shakllantirish	1(28-34)b 3(20-21)
5	Sifat: grammatik kategoryalar. Lug'at shakli. Sifatlarining 1-2 guruhi.	I-II turlanishdagi sifatlar; sifatlarining kelishiklar bo'yicha turlanishi; moslasmagan aniqlovchilar bo'yicha ma'lumotlar berish; dars jarayonida bu mavzular bo'yicha talabalarning ko'nikma va malakalarini shakllantirish	1(34-43)b 3(21-24)
6	Murakkab anatomik atamalar strukturasi. Moslasmagan aniqlovchi ishtirokida anatomik terminlar.	moslasmagan aniqlovchili atamalarining shartli tasvirini tuzish va tarjima qilish; dars jarayonida bu mavzular bo'yicha talabalarning ko'nikma va malakalarini shakllantirish	3(24-25) https://books.google.co.uz
7	Sifat darajalari: Qiyosiy daraja, yasalishi va turlanishi.	Retseptlarda sifatlarini qo'llanilishi; retseptlarda qisqartirish mumkin bo'lgan sifatlar ro'yxati bo'yicha ma'lumotlar berish	1(43-52)b 3(28-31)
8	Orttirma daraja.	Retseptlarda sifatlarini qo'llanilishi; retseptlarda qisqartirish mumkin bo'lgan sifatlar ro'yxati bo'yicha ma'lumotlar berish	1(52-59)b 3(31-32) http://latin-online.ru/sbornik/
9	Otlarning 3-turlanishi. Genus masculinum.	III turlanishdagi otlar; III turlanishdagi mujskoy otlar; mujskoy roddagi otlarning kelishiklarda turlanishi bo'yicha ma'lumotlar berish; dars jarayonida bu mavzular bo'yicha talabalarning ko'nikma va malakalarini shakllantirish	1(59-68)b 3(32-33)
10	Genus femininum. Genus neutrum.	sredniy va jenskiyroddagi otlarning kelishik qo'shimchalari; sredniy roddagi otlarning o'ziga xos xususiyatlaril mavzulari bo'yicha	1(76-82)b 3(37-40) http://latin-

		ma'lumotlar berish; dars jarayonida bu mavzular bo'yicha talabalarning ko'nikma va malakalarini shakllantirish	online.ru/sbornik/
11	Ot va sifatlarning bosh kelishik qo'shimchalari ko'plikda.	Ot va sifatlarning bosh kelishik qo'shimchalari ko'plikda.mavzulari bo'yicha ma'lumotlar berish, dars jarayonida bu mavzular bo'yicha talabalarning ko'nikma va malakalarini shakllantirish	1(82-86)b 3(42-46)
12	Ot va sifatlarning qaratqich kelishik qo'shimchalari ko'plikda.	Ot va sifatlarning qaratqich kelishik qo'shimchalari ko'plikda.mavzulari bo'yicha ma'lumotlar berish, dars jarayonida bu mavzular bo'yicha talabalarning ko'nikma va malakalarini shakllantirish	1(86-95)b 3(47-50)
13	Nom. Plural va Gen. Pluralda anatomic terminlar.	Nom. Plural va Gen. Pluralda anatomic terminlar mavzulari bo'yicha ma'lumotlar berish, dars jarayonida bu mavzular bo'yicha talabalarning ko'nikma va malakalarini shakllantirish	1(86-95)b https://books.google.c o.uz
14	Sonlar: Tartib va sanoq sonlar. Lotin va grek son old qo'shimchalari.	Sanoq va tartib sonlarni retseptlarda qo'llanilishi va ularni tarjima qilish bo'yicha talabalarning ko'nikma va malakalarini shakllantirish	1(102-104)b http://latin-online.ru/sbornik/
15	Anatomik terminologiya bo'yicha yakuniy mashg'ulot.	Semestr davomida o'tilgan barcha ma'lumotlarni takrorlash: anatomic terminlarni yod olish	1(102-104)b https://books.google.c o.uz
		2-semestr	
1	Klinik terminologiyaga kirish. Klinik atamalar yasash usullari. Suffiksatsiya.	Klinik terminologiyaga kirish. Klinik atamalar yasash usullari. Suffiksatsiya mavzulari bo'yicha ma'lumotlar berish, dars jarayonida bu mavzular bo'yicha talabalarning ko'nikma va malakalarini shakllantirish	1(109-110)b 3(53-54)
2	Prefiksatsiya usuli.	Ko'p qo'llaniluvchi yunon-lotin dubletlarini va anatomic prefikslar bo'yicha ma'lumotlar berish, Berilgan ma'noda prefiksli va prefiks-suffiksli yasama so'zlarni tahlil va hosil qila olish malakalarini shakllantirish	1(110-127)b https://books.google.c o.uz
3	Klinik terminlar yasovchi atama elementlar. A'zo va tana qismlarini ifodalovchi yunon – lotin dubletlari. Ilmni	Klinik terminlar o'ziga xos xususiyatlari bo'yicha ma'lumotlar berish Murakkab so'zlarning rasmiy va sermazmun (semantik) tomonlarini tahlil qilishni; yunon-lotin dubletlarini anatomic yoki klinik	1(140-150)b 3(60-63)

	,fanni, diagnostik usullarni, davolashni, iztirobni, kasalliklarni ifodalovchi yunon atama elementlar.	terminshunoslikga mos ravishda farqlab qo'llayolish ko'nikma va malakalarini shakllantirish	
4	Yunon– lotin dubletlari. Organlardagi va to'qimalardagi patologik o'zgarishlarni, terapevtik va xirurgik usullarni ifodalovchi yunon atama element.	Murakkab so,,zlar yasaliş qoidalarini; dublet va yakka TE minimumini; klinik terminlar o'ziga xos xususiyatlari haqida ma'lumotlar berish, dars jarayonida bu mavzular bo'yicha talabalarning ko'nikma va malakalarini shakllantirish	1(140-150)b http://latin-online.ru/sbornik/
5	Yunon–lotin dubletlari va yakka AElar. To'qimalar, organlar, suyuqliklar, sekretlar, jins xamda yoshni ifodalovchi yunon–lotin dubletlari. Funktsional va patologik xolat xamda jarayonlarni ifodalovchi yakka AElar.	Yunon–lotin dubletlari va yakka AElar. bo'yicha ma'lumotlar berish; dars jarayonida bu mavzular bo'yicha talabalarning ko'nikma va malakalarini shakllantirish	3(64-65) https://books.google.co.uz
6	Yunon – lotin dubletlari va yakka AElar. Turli fizik xususiyat, sifat, munosabat va boshka belgilarni ifodalovchi yakka AElar.	Yunon – lotin dubletlari va yakka AElar. Turli fizik xususiyat, sifat, munosabat va boshka belgilarni ifodalovchi yakka AElar haqida ma'lumotlar berish, dars jarayonida bu mavzular bo'yicha talabalarning ko'nikma va malakalarini shakllantirish	3(67-72) https://books.google.co.uz
7	Farmatsevtik terminologiyaga kirish. Dorivor moddalarning trivial nomlari. Tarkibiy qismchalar. Dori shakllari.	Ba'zi asosiy farmasevtik terminlarni; dori vositalarining nomlarining yasaliş usullari va namunali tuzilishi va Dori-darmon nomlari va qisman, ularning tarkibiy qismlari yozilish xususiyatlari haqida ma'lumotlar berish	1(198-199)b 3(74-78)
8	Faramatsevtik terminlar strukturasi. Farmatsevtik terminlarni va tarkibiy qismchalarning ishlatilishini mustahkamlash.	Faramatsevtik terminlar strukturasi. Farmatsevtik terminlarni va tarkibiy qismchalarning ishlatilishi haqida ma'lumotlar berish, dars jarayonida bu mavzular bo'yicha talabalarning ko'nikma va malakalarini shakllantirish	3(85-89) https://books.google.co.uz
9	Fe'l va uning grammatik kategoriyalari. Standart retseptura	Fe'lli retseptura formulirovkalarini, Fe'l negizini topish va uning tuslanishini aniqlashni; buyruq va istak mayllarining ba'zi shakllarini	1(199-208)b 3(84-85)

	formulirovkalari fe'llar bilan.	hosil va tarjima qila olish malakalarini shakllantirish	
10	Standart retseptura formulirovkalari ko'makchilar bilan. Retsept strukturasi. Retsept yozish qoidalari.	Retsept yozib berish asosiy qoidalarini va retseptdagi lotincha qismni rasmiylashtira olish mavzulari bo'yicha talabalarning ko'nikma va malakalarini shakllantirish	1(213-216)b 3(85-86)
11	Tabletka, shamchalar va ko'z plyonkalarini yozishda tushum kelishigini qo'llanilishi.	Retsept yozib berish asosiy qoidalarini va retseptdagi lotincha qismni rasmiylashtira olish mavzulari bo'yicha talabalarning ko'nikma va malakalarini shakllantirish	https://books.google.co.uz
12	Retsepturada kimyoviy elementlar. Kislotalar	Muhim kimyoviy moddalar lotincha nomlarini, kislota va oksidlarning nomlarini lotin tilida hosil qila olish ko'nikma va malakalarini shakllantirish	1(216-221)b 3(97-98)
13	Oksidlar. Tuzlar.	Oksidlar va tuzlar nomi hosil bo'lish qoidalarini bilib olish. Tuzlar nomini lotin tilida hosil qila olish ko'nikmalarini hosil qilish	1(221-226)b 3(99-102)
14	Retseptda asosiy qisqartmalar	Umum qabul qilingan retseptura qisqartmalarini va qisqartmalarni qo'llagan holda retseptdagi lotincha qismni rasmiylashtira olish ko'nikmasini shakllantirish	1(226-231)b 3(107-110)
15	Farmatsevtik terminologiya bo'yicha umumlashtirilgan mashg'ulot.	O'tilgan retseptura materialini qaytarish, nazorat ishiga tayyorlanish.	1(231-240)b 3(111-114)

III. MUSTAQIL TA'LIM VA MUSTAQIL ISHLAR

№	Mustaqil ta'lim mavzulari	Ajratilgan vaqt (soat)	Informatsion-uslubiy ta'minot	Bajarilish muddati
1-semestr				
1	Lotin tili tarixi. Zamonaviy tillarda lotinshunoslik	4	3 (5-10)	3- hafta
2	Rim sonlari. Rim kalendari	4	http://latin-online.ru/sbornik/	6- hafta
3	Rim ismlari. Vizantiya tibbiyotida numizmatika	4	www.meddean.luc.edu	8- hafta
4	Meditsina va san'at. Tibbiyot emblemalari.	5	www.meddean.luc.edu	10- hafta
5	Tibbiyotda lotin- yunon mifologiyalari.	5	2 (25-28)	11-12 hafta

	Yunon-lotin epigrammalarida tibbiyot va salomatlik			
6	Lotin iboralarining hayotimizning barcha jabhalarida tutgan o'rnini	4	www.meddean.luc.edu	13- hafta
7	Talabalar leksikasi	4	http://latin-online.ru/sbornik/	14- hafta
	Jami	30		
2-semestr				
1	Kadimigi Rim faylasuflari, yozuvchilari va shifokorlari. Anatomik iboralarning tarjimai	4	http://latin-online.ru/sbornik/	2- hafta
2	Rim va Gretsiyada davolashning qadimiy usullari Antik davr tabiblari	4	http://latin-online.ru/sbornik/	4- hafta
3	Qadimgi Gretsiya va Rimda jarroxlik usullari Antik davr texnologiyalari	4	www.meddean.luc.edu	7-8- hafta
4	Qadimgi Gretsiyada kosmetologiyani qo'llanishi Zamonaviy kosmetologiya	5	www.Anatomiya.ru	9- hafta
5	Retsept tarixi Dorivor o'simliklar	5	www.meddean.luc.edu	10- hafta
6	Klinik iboralar va atamalar	4	www.Anatomiya.ru	11-12- hafta
7	Stendlar, jadvallar va krossvodlar	4	http://latin-online.ru/sbornik/	14- hafta
	Jami	30		

Izoh: Mavzuga oid mustaqil ish topshiriqlari bajarish bo'yicha ko'rsatmalar O'UM da keltirilgan.

3.1 Fanni o'qitish davomida egallanadigan amaliy ko'nikmalar va kompetensiyalar:

Modul davomida talabalar odam organizmi a'zolari lotincha nomlari, lotin tili atamalarini tuzish strukturasi, klinik atamalarni tuzishda atama elementlardan foydalanish, retseptni savodli va tez yozish ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.

Modul davomida egallagan amaliy ko'nikmalar ro'yxati:

1. Lotin tili va tibbiy terminologiya modulining xususiyatlari haqida tasavvurga ega bo'lishi;
2. Grammatika elementlari (tibbiy atamashunoslikda qo'llaniladigan ot va sifatlarning turlanishi, moslashuv dastur bo'yicha fe'l, old qo'shimchalar, son va sifatdash) ni;
3. Faol so'z boyligi tarzida 1000-1200 ta leksik va so'z yasash birliklarini bilishi va ulardan foydalana olishi;
4. Lotin tilida o'qish va yozish;

5. Tibbiy-anatomik, klinik, farmatsevtik atamalarni, aforizmlarni lotin tiliga va lotin tilidan tarjima qilish.

3.2 Ta'lim texnologiyalari va metodlari:

- interfaol keys-stadilar;
- seminarlar (mantiqiy fiklash, tezkor savol-javoblar);
- guruhlarda ishlash;
- taqdimotlarni qilish;
- individual loyihalar;
- jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.

IV.Kreditlarni olish uchun talablar:

Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish. Sillabusda belgilangan baholash tartibi asosida ijobiy baholar doirasida baholangan talabalarga kreditlar beriladi. Talaba belgilangan talim olish natijalariga erisha olmagan taqdirda, kreditlar berilmaydi.

V. TALABALAR BILIMINI BAHOLASH TIZIMI:

Maksimal baho - 5

Saralash bahosi- 3

№	Nazorat turlari	Topshiriqlar soni	Bir topshiriq uchun maksimal bal	Jami ball	
				Jami maksimal bal	Saralash bali
1-semestr					
1	1-Joriy nazorat (TMI)	5	4	20	12
2	2-Joriy nazorat (TMI)	5	4	20	12
3	1 ON	5	2	10	6
4	2 ON	5	2	10	6
	YaNga qadar jami:	-	-	60	36
5	YaN	4	10	40	22
	Jami:			100	58
2-semestr					
1	1-Joriy nazorat (TMI)	5	4	20	12
2	2-Joriy nazorat (TMI)	5	4	20	12
3	1 ON	5	2	10	6
4	2 ON	5	2	10	6
	Jami:	-	-	60	36
5	YaN	4	10	40	22
	Jami:			100	58

Talabning oraliq nazorat bo'yicha o'zlashtirgan ballari quyidagi jadval asosida kredit ballariga va harfli tizimga o'giriladi.

Harfli tizimdagi baho	Ballarning raqamli ekvivalenti	Foiz ko'rsatkichi	An'anaviy usuldagi baho
A	4,0	95-100	A'lo
A-	3,67	90-94	
BQ	3,33	85-89	Yaxshi
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
CQ	2,33	70-74	
C	2,0	65-69	Qoniqarli
C-	1,67	60-64	
DQ	1,33	55-59	Qoniqarsiz
D	1,0	50-54	
F	0	0-49	

Baholash mezonlari	<p><u>5 baho (90-100 %)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtira olishi; - xulosa va qaror qabul qilish; - ijodiy fikrlay olish; - mustaqil mushohada yurita olish; - olgan bilimlarini amalda qo'llay olish; - mohiyatini tushunish; bilish, aytib berish; - tasavvurga ega bo'lish.tahlil natijalari asosida vaziyatga to'g'ri va xolisona baho berishi; - nutqi benuxson, yozuvlarida grammatik xatolar bo'lmasligi;
	<p><u>4 baho (70-89%)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish; - mustaqil mushohada yurita olish; - olgan bilimlarini amalda qo'llay olish; - mohiyatini tushunish; bilish, aytib berish; - tasavvurga ega bo'lish
	<p><u>3 baho(60-69%)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Mohiyatini tushunish; - bilish, aytib berish; - tasavvurga ega bo'lish.
	<p><u>2 baho (0-59%)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Aniq tasavvurga ega bo'lmaslik; - bilmaslik.

. Eslatma: Talabning umumiy bali hisoblanganda yaxlitlab olinadi.

100 ballik	5 baholi	Baholash mezonlari
90-100	5	“Talaba mustaqil xulosa va qaror qabul qiladi, ijodiy fikrlay oladi, mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimini amalda qo‘llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi, fan (mavzu) bo‘yicha tasavvurga ega” deb topilganda
70-89,9	4	“Talaba mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimini amalda qo‘llayoladi, fanning (mavzuning) mohiyatni tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo‘yicha tasavvurga ega deb topilganda”
60-69,9	3	“Talaba olgan bilimini amalda qo‘llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatni tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo‘yicha tasavvurga ega deb topilganda”
0-59,9	2	“Talaba fan dasturini o‘zlashtirmagan, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunmaydi, fan (mavzu) bo‘yicha tasavvurga ega emas”deb topilganda

Talabala joriy, oraliq nazorat uchun berilgan vazifa va topshiriqlarni o‘z vaqtida bajarishi, Yakuniy nazoratni muvafaqiyatli topshirishi lozim. To‘plangan reyting ballari asosida talabaning bahosi aniqlanadi.

Talabaning amaliy mashg‘ulotlarni o‘zlashtirish darajasi quyidagi mezon asosida aniqlanadi

1. Oraliq nazoratlar Oraliq nazoratlar yozma test va yozma ish tarzida o‘tkazilib, undan 25 ta test yoki 2ta savolga yozma javob berishi so‘raladi. Har bir test savol 0.2 ballgacha, yozma ish 2.5 ballgacha baholanadi.

2. TMI: “Lotin tili tarixi” va “Zamonaviy tillarda lotinshunoslik” mavzulari bo‘yicha amaliy ish daftariga konspekt qilib kelish va qisqacha mazmunini so‘zlab berish (5 ball):

- Topshirik to‘liq bajarilgan, topshiriq buyicha asosli xulosa chiqarilgan bo‘lsa – 5 ball
- Topshirik mohiyati ochilgan, natijalar tug‘ri, xulosasi bor – 4 ball
- Topshirik mohiyati yoritilgan, natijalar asoslanmagan, juz‘iy kamchiligi bo‘lsa 3 ball beriladi.

3. TMI: “Rim sonlari“ va „Rim kalendari“ mavzulari bo‘yicha amaliy ish daftariga konspekt qilib kelish va qisqacha mazmunini so‘zlab berish (5 ball):

- Topshirik to‘liq bajarilgan, topshiriq buyicha asosli xulosa chiqarilgan bo‘lsa – 5 ball
- Topshirik mohiyati ochilgan, natijalar tug‘ri, xulosasi bor – 4 ball
- Topshirik mohiyati yoritilgan, natijalar asoslanmagan, juz‘iy kamchiligi bo‘lsa 3 ball beriladi.

4. TMI: “Rim ismlari” va “Vizantiya tibbiyotida numizmatika” mavzulari bo’yicha amaliy ish daftariga konspekt qilib kelish va qisqacha mazmunini so’zlab berish (5 ball):

- Topshirik to’liq bajarilgan, topshiriq buyicha asosli xulosa chiqarilgan bo’lsa – 5 ball
- Topshirik mohiyati ochilgan, natijalar tug’ri, xulosasi bor – 4 ball
- Topshirik mohiyati yoritilgan, natijalar asoslanmagan, juz’iy kamchiligi bo’lsa 3 ball beriladi.

5. TMI: “Meditsina va san’at” va “Tibbiyot emblemalari” mavzulari bo’yicha amaliy ish daftariga konspekt qilib kelish va qisqacha mazmunini so’zlab berish (5 ball):

- Topshirik to’liq bajarilgan, topshiriq buyicha asosli xulosa chiqarilgan bo’lsa – 5 ball
- Topshirik mohiyati ochilgan, natijalar tug’ri, xulosasi bor – 4 ball
- Topshirik mohiyati yoritilgan, natijalar asoslanmagan, juz’iy kamchiligi bo’lsa 3 ball beriladi.

6. TMI: “Tibbiyotda lotin- yunon mifologiyalari” va “Yunon-lotin epigrammalarida tibbiyot va salomatlik” mavzulari bo’yicha amaliy ish daftariga konspekt qilib kelish va qisqacha mazmunini so’zlab berish (5 ball):

- Topshirik to’liq bajarilgan, topshiriq buyicha asosli xulosa chiqarilgan bo’lsa – 5 ball
- Topshirik mohiyati ochilgan, natijalar tug’ri, xulosasi bor – 4 ball
- Topshirik mohiyati yoritilgan, natijalar asoslanmagan, juz’iy kamchiligi bo’lsa 3 ball beriladi.

7. TMI: “Lotin iboralarining hayotimizning barcha jabhalarida tutgan o’rni” mavzusi bo’yicha amaliy ish daftariga konspekt qilib kelish va qisqacha mazmunini so’zlab berish (5 ball):

- Topshirik to’liq bajarilgan, topshiriq buyicha asosli xulosa chiqarilgan bo’lsa – 5 ball
- Topshirik mohiyati ochilgan, natijalar tug’ri, xulosasi bor – 4 ball
- Topshirik mohiyati yoritilgan, natijalar asoslanmagan, juz’iy kamchiligi bo’lsa 3 ball beriladi.

8. TMI: “Talabalar leksikasi” mavzusi bo’yicha amaliy ish daftariga konspekt qilib kelish va qisqacha mazmunini so’zlab berish (5 ball):

- Topshirik to’liq bajarilgan, topshiriq buyicha asosli xulosa chiqarilgan bo’lsa – 5 ball
- Topshirik mohiyati ochilgan, natijalar tug’ri, xulosasi bor – 4 ball
- Topshirik mohiyati yoritilgan, natijalar asoslanmagan, juz’iy kamchiligi bo’lsa 3 ball beriladi.

Yakuniy nazoratda talaba 40 ta yozma test savolga javob berishi lozim. Har bir savolga 1 ball ajratiladi.(yozma 4 ta savol x10=40 ball)

Eslatma: Talabaning umumiy bali hisoblanganda yaxlitlab olinadi.

VI. Asosiy va qo‘shimcha adabiyotlar:

№	Asosiyadabiyotlar:	Kutubxonada mavjudsoni
1	Rustamova S.Sh., Saydullaeva M.A., Abdullaeva R.M. Lotin tili va tibbiy terminologiya. Darslik. Toshkent. 2017yil.	15
2	Чернявский М.Н. Латинский язык и основы медицинской терминологии. Учебник. Москва. 2007 г.	

Qo‘shimcha adabiyotlar:

3	Xodjayva L.U., Zohidova X.A., Rahmatullayva Z. Z. Lotin tili. Darslik. Andijon. 2005 y.	
4	Бондаренко М. А. Латинский язык и основы медицинской терминологии. Учебник. Киев. 2007 г.	
5	Словарь латино-греко-русско-англо-узбекских медицинских терминов. Агентство по интеллектуальной собственности Республики Узбекистан DGU 04860. Ташкент. 2017	

Axborotmanbalari:

[www.info @minzdrav.uz](http://www.info@minzdrav.uz)

<https://books.google.co.uz>

<http://latin-online.ru/sbornik/>

www.meddean.luc.edu

<http://knigi.tor2.org/>

www.moodle.sammi.uz

<http://elib.bsu.by/>

<http://www.gumer.info/>

<http://sovtor.org/>

O‘quv dasturi Guliston davlat universiteti tamonidan ishlab chiqildi.

Tuzuvchi: Muxammedova F.R.-O‘qituvchi

Taqrizchilar: Tojiyev X. - filologiya fanlari nomzodi, dotsent

Abdurazzoqova Sh. – pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa fanlar doktori (PhD)

Hamdamov E. – katta o‘qituvchi

O‘quv dasturi Guliston davlat universitet Kengashi tamonidan (2022 yil 31 avgustdagi 1-sonli bayonnoma) maqullangan.

Lotin tili fanining o‘quv dasturi GulDU O‘quv-metodik kengashining 29.08. 2022 yil 1-sonli majlisida muxokama etildi va Universitet Kengashiga tavsiya qilindi.